

ved Tilskuddet af 1908 ... (J. Jacobsen: Det bestaaende Forhold!) ... det efter Lønningsloven af 1908 bestaaende Forhold, saa vil det blive et Tilbageskridt. Vi er nemlig med Tilskuddene til Friskolen kommet ikke saa lidt over det Forhold, som blev fastsat i 1908. Det er det, som i det hele taget under Forhandlingerne er glemt, at man i alle de forløbne Aar stadig har forhøjet dette Tilskud, og det bør ogsaa forhøjes. Det ærede Medlem for Assens-Kredsen (Klaus Berntsen) har fuldstændig Ret i, at man ikke kan gaa hen og forhøje Lønningstilskuddet til Folkeskolens Lærere, uden at man samtidig maa se at følge med overfor de private Skoler, og i den Tid, jeg har været Minister, er det ogsaa sket. Der blev vedtaget en lille Ændring i en af Skolelovene, hvorved det blev forøget, det husker det ærede Medlem for Assens-Kredsen. Det ærede 7de Medlem for Svendborg Amt (J. Jacobsen) nævnede de 110 000 Kr. Hvis det ærede Medlem vil se efter paa sidste Finanslov, er Beløbet nu 210 000 Kr. Det er altsaa fordoblet. Men endvidere er der paa Til lægsbevillingsloven i Aar ydet 100 000 Kr. i Tillæg. Jeg kan ikke bestemt sige, hvad det er, vi er paa pr. Barn i Øjeblikket, men det er i Virkeligheden nærværd 20 Kr., vi i Øjeblikket yder i Tilskud pr. Barn. Jeg vil derfor meget nødig, at man nu retter sig efter Reglerne i Loven af 1908 og gaar ned til 12 Kr. pr. Barn. Det vilde ikke være rigtigt.

Men maa jeg ikke om hele denne Sag sige følgende. Rigsdagen har vedtaget en Lov om Nedsættelse af en stor Skolekommission, og paa Grundlag af denne Lov er der udstedt et Kommissorium for, hvad denne Skolekommission skal beskæftige sig med. Et af de vigtigste Punkter i dette Kommissorium er Skolens økonomiske Forhold og særlig Forholdet mellem Statens, Kommunens og privates Deltagelse i Udgifterne til Danmarks Skolevæsen. Det er udtrykkelig sat som et af de store Punkter i Kommissionens Overvejelser, et af de store principielle Punkter. Det er saa principielt, fordi vi her i Danmark, til Forskel fra mange andre Lande, har haft i vort Skolevæsen netop denne Tredeling af Udgifterne mellem Staten, Kommunen og private. I andre Lande har man ikke haft det samme Forhold. Man har navnlig ikke været inde paa Privatskoleundervisning i saa høj Grad, som her til Lands. Da dette principielle Forhold har affødt evindelige Debatter i Rigsdagen og store Kampe mellem Medlemmer

af det danske Samfund, som er interesse-rede paa Skolevæsenets Omraade, mente Rigsdagen, den Gang den vedtog denne Lov, at det vilde være rigtigt, at man fik netop dette principielle Spørgsmaal grundigt behandlet af kyndige Mænd. Nu maa jeg sige, at naar der er nedsat en Kommission, og der er givet denne Kommission et Kommissorium, vilde det efter min Mening være urigtigt af Rigsdagen bagefter at sige: Nu tager vi det op til Forhandling i Rigsdagen, som vi har overgivet til Kommissionen. Kommissionen vilde da med Rette kunne beklage sig over, at Rigsdagen vilde tage et Spørgsmaal, som samtlige Partier, samtlige Medlemmer af Rigsdagen har overdraget til den at behandle, op til Afgørelse, inden den havde fremlagt sin Betænkning. Af den Grund mener jeg, det egentlig er ganske urigtigt, naar man nu vil prøve paa at tage Spørgsmaalet om Fordelingen af Udgifterne mellem Stat, Kommune og private op sammen med dette Lovforslag. Det burde kun omhandle Lønsatserne, thi de hører ikke under den store Skolekommissions Kommissorium, men under Lønningskommissionens. Derfor har jeg, som jeg sagde ved min Forelæggelsestale, egentlig været imod og er fremdeles imod, jeg synes, det er urigtigt, og mener, der burde ske en Ændring paa det Punkt i Lovforslaget, at man har forrykket det Forhold, der var mellem Statens og Kommunernes Deltagelse i Udgifterne. Det forekommer mig, at Lønningskommissionen der er gaaet noget udenfor sin Competence og har grebet ind paa den store Skolekommissions Omraade med Hensyn til, hvordan Udgifterne skal fordeles mellem Stat, Kommune og private. Efter Kommissionsforslaget, som jeg har fulgt i mit Forslag, fordi der i Kommissionen har været saa store Divergenser om Spørgsmaalet om Statens og Kommunernes Andel i Udgifterne, er Forholdet det, at hvis man tænker sig Bilag 3 til Kommissionsbetænkningen overført til Tiden før Krigen, havde Staten en Udgift til Danmarks Skolevæsen af 4 579 000 Kr. og Kommunerne en Udgift af 11 248 000 Kr. De vil altsaa se, at før Krigen bar Kommunerne ca. dobbelt saa stor en Udgift som Staten. Under Krigen er Dyrtidstillægene og 25 pCts Tillæget kommet til, og disse Tillæg har Staten baaret helt. Derved er under Krigen Forholdet forrykket; saaledes at Statens Udgift har været 13 579 000 Kr. og Kommunernes 11 248 000 Kr. eller med andre Ord: Statens Tilskud har været omtrent 55 pCt. og